

RAPORT

SESIUNE DE CONSULTARE PUBLICĂ NR. 2 – 10.03.2022

Principalul obiectiv al proiectului „ID CARDS pentru muncă decentă în sectorul de construcții”, cod PA05/2020/510946 este elaborarea unei politici publice ce urmărește crearea unui sistem modern, universal și nediscriminatoriu de combatere a muncii nedeclarate și concurenței neloiale în sectorul de construcții din România. Această propunere de politică publică (PPP) este dezvoltată în conformitate cu cadrul legal din România, cu confirmarea implicării directe a partenerilor sociali și prin dialog cu actorii cheie din domeniu.

Cu privire la procesul de consultare publică și interinstituțională a PPP se aplică prevederile legale cu privire la documentele de politici publice din cadrul **Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică** și prevederile **H.G. nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării.**

Părțile interesate care trebuie implicate și consultate pentru sesiunea de consultări publice au fost selectate atât din rândul asociațiilor legal constituite, cât și din rândul instituțiilor publice, al căror punct de vedere este esențial pentru acceptarea și legiferarea introducerii cardului în sectorul construcții. Acest lucru a fost realizat de o manieră extinsă, respectând cerințele proiectului de a avea minim 20 de participanți per sesiune, cu luarea în considerare a argumentelor relevante: consultarea publică este o modalitate de implicare a părților interesate în procesul decizional și trebuie să deservească verificării și consolidării PPP. Astfel, în urma sesiunii de consultare au fost colectate opiniile tuturor părților interesate cu informații relevante, respectiv cu posibil rol în implementare.

Pentru familiarizarea reprezentanților entităților invitate la sesiunea de dezbatere publică cu propunerea de politică publică, echipa de proiect a transmis în avans tuturor celor implicați documentul intitulat ***FIȘĂ DE DESCRIERE A PROPUNERII DE POLITICĂ PUBLICĂ - Cardul social de identitate al lucrătorului în construcții din România.***

Dezbaterile și intervențiile care au avut loc au fost precedate de o prezentare detaliată a propunerii de politică publică realizată de către membrii echipei de proiect, în cadrul acesteia fiind prezentate următoarele:

- Informații generale privind proiectul
- Argumente privind oportunitatea introducerii cardului lucrătorului în construcții
- Exemple de bună practică dezvoltate la nivel european
- Propunerea de politică publică (PPP) a echipei de experți
- Argumente privind eficiența și eficacitatea PPP.

Astfel, conform legislației în vigoare, PPP include proces de consultare publică, ce se finalizează cu rapoarte ce vor fi anexate PPP și care includ informații cu privire la:

- Organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate;
- Principalul motiv al alegerii acestora;
- Recomandările care au legătură directă cu conținutul PPP propuse de organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate

În ceea ce privește recomandările, atât cele acceptate de inițiator, precum și cele neacceptate, acestea vor fi însoțite de o scurtă justificare a preluării sau nepreluării lor în raportul final al sesiunilor de consultări, ce va reprezenta anexă la PPP. Așadar, fiecare raport rezultat în urma sesiunilor de consultări va include doar:

1. Organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate și principalul motiv al alegerii acestora (scurtă descriere și justificare)
2. Recomandările relevante ale părților interesate participante la consultare

1. Organizațiile și asociațiile legal constituite sau alte categorii de persoane interesate consultate și principalul motiv al alegerii acestora:

Nr crt	Denumire	Principalul motiv al alegerii
1.	Agencia Națională de Administrare Fiscală (ANAF)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este un organism de specialitate al administrației publice centrale, aflat în subordinea Ministerului Finanțelor Publice</p> <p><i>Justificare:</i> În forma supusă dezbaterii, cardurile lucrătorilor din construcții vor conține și informații legate de plata contribuțiilor de către angajator.</p>
2.	Agencia Națională a Achizițiilor Publice (ANAP)	<p><i>Scurtă descriere</i> Are ca rol fundamental formularea la nivel de concepție, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, stabilirea și implementarea sistemului de verificare și control al aplicării unitare a dispozițiilor legale și procedurale în domeniul achizițiilor publice, precum și monitorizarea funcționării eficiente a sistemului de achiziții publice.</p> <p><i>Justificare:</i> ANAP poate juca un rol important în privința conceperii unor prevederi legale care să contribuie la limitarea fenomenului concurenței neloiale, inclusiv prin impunerea unor cerințe legate de utilizarea cardului social pentru companiile care participă la licitațiile publice.</p>
3.	Agencia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca (ANOFM)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, aflată sub autoritatea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, ce coordonează structurile sale teritoriale de ocupare a forței de muncă și are în atribuții și formarea profesională a adulților</p> <p><i>Justificare:</i> Cardurile vor conține informații nu numai din perioada de activitate a angajatului, cât și din perioada când este înregistrat la AJOFM/AMOFMB ca șomer.</p>
4.	Asociația Inginerilor de Instalații din România (AIIR)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație profesională, autonomă ce reprezintă interesele inginerilor din domeniul instalațiilor de încălzire, ventilare, climatizare sanitară, frig, electrice și gaze, ingineri care activează în învățământ, cercetare, proiectare, execuție și exploatare.</p> <p><i>Justificare:</i> Asociația reunește o serie de specialiști tehnici atestați, dar și companii prezente pe piața construcțiilor din România, cardul urmând a fi aplicabil și acestora.</p>
5.	Asociația Română de Securitate și Sanatate în Munca (ARSSM)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație profesională, non-guvernamentală, de drept privat care reunește specialiști în domeniul securității și sănătății în munca în scopul schimbului de informații și de bune practici.</p> <p><i>Justificare:</i> Cardul va conține și informații privind pregătirea SSM a angajaților.</p>
6.	Asociația Specialiștilor în Confidențialitate și Protecția Datelor (ASPCD)	<p><i>Scurtă descriere</i> Este o organizație non-guvernamentală, autonomă, apolitică și non-profit care ajută la definirea, susținerea și îmbunătățirea profesiei de Responsabil în protecția datelor și a altor specialiști în domeniu și</p>

		<p>dorește să gestioneze cu succes punerea în aplicare a Regulamentului General privind Protecția Datelor 2016/679 și a legislației aferente, funcționând ca un organism consultativ profesionist pentru persoane și organizații.</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>Componenta GDPR este extrem de importantă în modul în care va fi conceput cardul, care va stoca date cu caracter personal, considerate date sensibile, ce necesită o atenție specială privind stocarea, accesibilitatea, prelucrarea, etc.</p>
7.	Camera de Comerț și Industrie Prahova (CCIPH)	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este o organizație neguvernamentală de utilitate publică, autofinanțabilă, cu principale atribuții în lobby și reprezentare la nivel local, național și internațional și în sprijinirea comunității de afaceri, prin furnizarea de informații și acordarea de consultanță.</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>Membri ai CCIPH sunt și companiile de construcții, cardul urmând a fi aplicabil și acestora.</p>
8.	Casa Socială a Constructorilor (CASOC)	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este o organizație paritară de protecție socială a sectorului de construcții și de producere a materialelor de construcții, înființată în baza Legii nr. 215/1997.</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>În unele țări care au adoptat un card similar, organizația paritară corespondentă este implicată în implementarea/administrarea acestui instrument, situație care, posibilitate ce este luată în calcul ca variantă de lucru și pentru România.</p>
9.	Inspekția Muncii	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în subordinea căruia funcționează Inspectoratele Teritoriale de Muncă în fiecare județ și în municipiul București, având ca principal scop urmărirea îndeplinirii obligațiilor legale de către angajatori în domeniul relațiilor de muncă, precum și a celor referitoare la condițiile de muncă, apărarea vieții, integrității corporale și sănătății salariaților și a altor participanți la procesul de muncă, în desfășurarea activității. Inspekția Muncii gestionează aplicația REVISAL, registrul electronic de evidență a salariaților</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>Cardul nu poate fi conceput fără conectarea cel puțin cu baza de date REVISAL, Inspekția Muncii fiind, cel mai probabil, parte direct implicată în implementarea cardului.</p>
10.	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MLPDA)	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este un organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, care funcționează în subordinea Guvernului României, care desfășoară inclusiv activitate de reglementare în domeniul construcțiilor, disciplina în construcții, amenajarea teritoriului, urbansim, etc. MLPDA organizează atestarea tehnico-profesională a specialiștilor care desfășoară activitate în construcții - verificatori de proiecte, experți tehnici, auditori energetici pentru clădiri - pe domenii/subdomenii de construcții și pe specialități pentru instalațiile aferente construcțiilor, corespunzător cerințelor fundamentale, precum</p>

		<p>și confirmarea periodică privind exercitarea dreptului de practică al acestora.</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>Având în vedere atribuțiile MDLPA în domeniul construcțiilor este necesară susținerea și implicarea ministerului de resort, acesta urmând a fi consultat de către Parlament la momentul promovării implementarea propunerii de politică publică.</p>
11.	Patronatul Producătorilor de Tâmplărie Termoizolantă (PPTT)	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este o organizație patronală ce reunește firme specializate în execuție și montaj tâmplărie termoizolantă: execuție și montaj ferestre, uși și fațade cortină, din PVC, aluminiu și lemn stratificat, execuție vitraje izolante, furnizori de sistem, furnizori de echipamente de prelucrare, furnizori de feronerie și accesorii, de materii prime și materiale pentru montaj, etc</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>Prezența PPTT la consultări prin membrii săi, firme de construcții care vor aplica/ vor utiliza în mod direct cardul este esențială.</p>
12.	Uniunea Generală a Industriașilor din România (UGIR)	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este o organizație patronală națională de tip confederativ care acționează pentru promovarea în relațiile economice a liberei inițiative și a principiului concurenței loiale cu scopul realizării în România a unei economii de piață de succes, a unei economii reale cu capital majoritar privat. Este membru cu drepturi depline în cadrul organismelor cu caracter tripartit.</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>UGIR este activă în organizarea unor acțiuni pentru înțelegerea rolului și contribuției întreprinzătorilor la dezvoltarea economică și socială a țării și în efectuarea de intervenții la organele administrației publice și centrale.</p>
13.	Uniunea Națională a Restauratorilor de Monumente Istorice (UNRMI)	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Este o organizație profesională la nivel național, neguvernamentală, nepolitică și nelucrative, ce are ca principal scop să participe și să contribuie la ocrotirea și restaurarea monumentelor istorice din România, prin organizarea și coordonarea activităților desfășurate nemijlocit de membrii săi.</p> <p><i>Justificare:</i></p> <p>Restauratorii de monumente istorice, persoane fizice (pictori restauratori, proiectanți- arhitecți, etc) sau persoane juridice, având în vedere activitatea lor pe șantiere, vor aplica/ utiliza în mod direct cardul lucrătorului din construcții.</p>
14.	Firme de construcții MIRALEX SRL	<p><i>Scurtă descriere</i></p> <p>Persoane juridice române cu obiect principal de activitate în grupele CAEN 41, 42, 43</p> <p><i>Justificare</i></p> <p>Este esențial ca firmele din sectorul construcțiilor, care vor aplica/utiliza acest card și care cunosc cel mai bine realitatea din șantiere, să formuleze observații și propuneri concrete.</p>

2. Recomandările relevante ale părților interesate participante la consultare

Nume/ Organizație	Recomandare	Justificare
Radu GODEANU, Vicepreședinte UGIR	<p>Trebuie clarificat cine este responsabil cu încărcarea datelor și a informațiilor personale.</p>	<p>Discuția legată de a cui sarcină este încărcarea datelor și a informațiilor personale încă este deschisă. Nu știm dacă toți angajatorii se legitimează sau știu toți să înregistreze.</p>
	<p>Este foarte important ca lucrătorul în construcții să fie angajat pe poziția pentru care are calificare.</p>	<p>Astfel că e nevoie de colaborare cu Ministerul Educației pentru formarea inițială, cu Ministerul Muncii pentru formarea profesională continuă, cu Ministerul Afacerilor Interne pentru cazier judiciar.</p>
	<p>Bazele de date trebuie să fie compatibile.</p>	<p>Baza de date pe care o folosește fiecare din aceste ministere este o bază de date pentru uz propriu și nu a fost pusă în corelație cu celelalte baze de date pentru a fi compatibilă între ministere. Ministerul care s-a opus cel mai mult compatibilizării acestor baze de date a fost Ministerul Educației. Deci nu putem urmări acest parcurs profesional și nici ușura următoarea situație: cel care vine la interviu să nu mai aducă recomandări de pe unde a lucrat, ci aceste informații să fie accesibile. Fiecare minister din cele amintite are propriul sistem securizat de emiteră a certificatelor (de gimnaziu, de liceu, de școală profesională, de formare profesională), toate au în spate un mecanism birocratic bine pus la punct, dar care nu funcționează împreună cu alte ministere.</p>
	<p>Este nevoie și de includerea unei politici de resurse umane pentru instruirea angajaților.</p>	<p>Fără o politică de resurse umane, tot cei care sunt acum la birou, tot ei vor implementa și acțiunile ulterioare.</p>
	<p>Acest card nu ar trebuie generalizat la nivel național.</p>	<p>Dacă nu devine o prioritate în programul de guvernare, nu va fi implementat. Însă inițiativa creează un precedent, care poate fi un protocol în interiorul sectorului între FPSC și ARACO și pornind așa se merge spre ce poate fi îmbunătățit. ANAF nu are nevoie de sprijin, la fel nicio altă instituție a statului nu are nevoie de sprijin, pentru că ele au programele lor.</p>
	<p>Cardul trebuie gândit la nivelul nevoilor din sector.</p>	<p>Ca atare, în interior, trebuie gândit la nivelul nevoilor noastre, nevoilor angajatorilor legat de calificările angajaților și să fie un protocol de încredere. Dacă ne dorim a fi generalizat și la nivelul altor sectoare, deci să fie implementat în toată economia românească, trebuie gândit foarte bine pentru că, altfel, va fi un eșec.</p>
	<p>Varianta mai simplă este crearea unei politici publice alternative.</p>	<p>Dacă nu este propunere de politică publică și este propunere de politică alternativă, atunci se poate face un protocol cu un anumit minister, care și-l asumă în strategia sa și îl și promovează. Atunci devine o altă formă de colaborare mult mai simplă și mult mai deschisă.</p>
Mihail MARIN, Administrator SC MIRALEX SRL	<p>Acest card trebuie să includă și elemente specifice lanțului de subcontractare.</p>	<p>În lanțul de subcontractare în sectorul de construcții se practică cea mai mare parte a acestei munci nedecarate. Se practică subcontractarea la a cincea mână sau mai mult, iar firmele au maxim 2-3 angajați, restul fiind aproape zilieri, acum sunt pe șantier și lucrează, mâine apar alții. Cu siguranță aceste firme din lanțul de subcontractare nu sunt membre FPSC sau ARACO. Toate firmele serioase vor și</p>

		să înregistreze și să furnizeze datele pentru a ușura activitatea inspectorilor de muncă deoarece ele își doresc să fie redusă concurența nelocală.
Emil IAKABOS, Director executiv, AIIR	Cine va gestiona toate aceste informații?	Pentru că văd o conexiune directă între autoritatea statului și domeniul privat, văd obligativitatea angajatorului de a respecta actualizarea acestor carduri pe viitor, adică angajatorul va avea acces pe platforma statului.
	Schema de card social trebuie să includă o platformă națională.	Ori această resursă pe care încercăm să o implementăm noi și care să ne ajute ca și angajatori, va trebui să țină cont de această migrație. Tehnic vorbind, trebuie să existe o entitate care să aibă acces la o serie de informații atât personale, cât și ale statului.
	Poate ar trebui reconsiderată perioada considerată pentru implementarea cardului social.	Implementarea în sine a sistemului de card social este o muncă enormă, iar termenul de 4-5 ani este tare optimist.
	Ce autorități ale statului și-au dat, măcar declarativ, acceptul de a participa?	Ar trebui să fie Inspekția Muncii, ANAF, Autoritatea Vamală, Autoritatea pentru Migrație, toți ar trebui să fie parte din aceste procese.
	Luați în considerare posibilitatea de a gândi și introducerea unui card digital, nu neapărat în format fizic.	Reducerea costurilor cu emiterea, mentenanța și înlocuirea cardurilor în format fizic. Pentru că firmele care plătesc taxele, firmele care sunt într-un trend de normalitate, cu mari eforturi, se vor angaja în acest proiect, chiar cu 10 euro cost per card, însă trebuie gândită și varianta cea mai eficientă din punct de vedere al costurilor.
	Cardul trebuie să fie obligatoriu.	Concurența nelocală în sector poate fi rezolvată doar dacă avem legislație și cardul este obligatoriu. Practic, propunerea de politică publică trebuie să includă neapărat și implicațiile neintroducerii acestui card, alături de planul de implementare. Iar o autoritate care poate face acest lucru, precum Ministerul Muncii, Ministerul Finanțelor, etc. trebuie neapărat să se implice activ.
	Cardul trebuie să fie într-o formă legală, acceptabilă într-o formă sau alta de către Parlament, astfel încât să existe și pedeapsa	Chiar dacă și amenzi actuale sunt descurajant de mari: 20.000 lei pentru fiecare persoană care lucrează la negru. Dacă ești de acord să dai 20.000 lei amendă pentru 500 de vietnamezi, este puțin probabil să rezisti ca firmă cu muncă la negru.
Andreea TUDORIE, Director, Inspekția Muncii	Acest card trebuie să aibă și componenta socială inclusă.	În Marea Britanie, pe lângă acest card al constructorului, mai există un card de asigurare socială pentru toți salariații, nu doar pentru cei din construcții, prin care informațiile sunt disponibile prin bancomate speciale. Practic ei pot vedea când ies la pensie, care va fi quantumul pensiei la data respectivă în funcție de ce s-a acumulat ca și contribuție.
	Este foarte important că pe acest card sunt incluse, ca prim element, datele de identificare ale angajatorului și angajatului și relația contractuală.	Atunci când inspectorii merg în controale este foarte greu să facem acea persoană pe care o găsim la muncă (nu îi putem spune salariat dacă nu este angajat cu forme legale) să ne ofere informații. Cardul va fi extrem de bine venit pentru ca inspectorii să aibă încă o pârghie, pe lângă Revisal și alte instrumente, pentru a identifica cât mai bine cine desfășoară muncă declarată și cine nedeclarată sau, mai nou, subdeclarată.

	Cardul trebuie să ofere și identitate vizuală a lucrătorului.	Acest sistem va fi benefic pentru că va fi disponibilă inclusiv această identitate vizuală a lucrătorului, pentru care Inspekția Muncii s-a chinuit ani de zile și nu a reușit să realizeze un protocol cu cei de la Evidența Populației pentru a ști cine trebuie identificat pe șantier.
	Existența unei obligativități pentru antreprenorul general să nu permită accesul pe șantier al angajaților subcontractanților fără card.	Este foarte greu pentru inspecții să știe, atunci când intră pe un șantier, care sunt lucrătorii, care sunt antreprenorii, care sunt subcontractanții. Ideal ar fi să ai o listă cu angajatorii care desfășoară activitatea pe acel șantier, ca în momentul în care faci identificarea persoanelor de pe șantier, acestea să poată fi încadrate exact la angajatorul propriu.
	Sistemul de card social ar trebui adaptat noului Revisal ca punct de plecare.	În proiectele pe care le vom derula în PNRR avem și acest Reges Online ce va oferi un avantaj direct al angajatorului prin noua formă de prezentare a acestui program care va fi dezvoltat cu toate elementele necesare unui angajator de a putea să scoată anumite statistici de acolo, de a avea anumite atenționări când, de exemplu, expiră un contract pe perioadă determinată sau când o persoană se apropie de vârsta de pensionare. Un alt avantaj este al angajatului, care pe baza unui credențial și a unei parole pe care o va elibera Inspekția Muncii el să își poată verifica singur activitatea declarată de angajator și i se respectă drepturile stipulate în acel contract cu angajatorul.
Ștefan Gabriel IANCU, Membru, ASCPD	Trebuie evaluat cu mare atenție rolul pe care fiecare organizație în parte îl are în prelucrarea datelor personale.	Poate fi un rol de operator, rol de operator asociat sau de persoană împuternicită a operatorului. De aceea e foarte important să luăm ipotetic situația în care Inspekția Muncii dezvoltă Revisalul cu un modul adițional care să conțină aceste date și care să rezolve un alt emitent, actualizarea cardurilor și emiterea lor, astfel că Inspekția Muncii ar deveni operatorul de date. Emitentul ar fi ori asociat ori împuternicit de către operator. Dar luăm ipoteza în care Ministerul Muncii este operator, conform modelului din Franța, atunci Inspekția Muncii împreună cu emitentul cardurilor și, eventual, partenerii sociali, devin operatori asociați câtă vreme circulă informația între ei.
	Trebuie precizată problema aplicabilității teritoriale a cardului.	Este unul din subiectele de precizat, deoarece actul normativ final va trebui să fie cât de poate de precis în legătură cu modul de utilizare a datelor și a cetățenilor străini.
	O claritate mai mare în explicarea datelor și a informațiilor.	Ați precizat deja că datele sunt actualizabile, disponibile și accesibile în orice moment și bănuiesc că aceste aspecte sunt legate și de celelalte tipuri de date, precum informații despre SSM, experiență, aspecte fiscale și de asigurări sociale.
	Soluția tehnică mai poate avea precizări de substanță.	Cu siguranță aceste lucruri sunt specificate în varianta de lucru a experților, dar la înregistrări cred că merită niște precizări de adus pe măsură ce mai evoluează și proiectul.
	Cine va fi operatorul portalului și cine va fi deținătorul portalului?	Cine este operatorul portalului (poate fi Inspekția Muncii), cine este deținătorul portalului (poate fi Ministerul Muncii), pentru că pot fi entități diferite, astfel că trebuie

		calibrată relația cu celelalte părți și inclusiv raportarea la persoana vizată. Pentru că scopul final al Regulamentului este ca drepturile persoanei vizate să fie respectate: asigurarea informării, transparenței, folosirea datelor în scopul pentru care au fost colectate, etc.
	Cum sunt folosite bazele de date?	Responsabilii GDPR îi pot ajuta pe cei care folosesc datele incorect să nu transforme în vulnerabilitate informațiile preluate din bazele de date respective.
	Ce considerăm ca experiență în muncă?	Este o exprimare ce mai poate avea precizări suplimentare: îi luăm tot CV-ul, doar o parte din datele din CV, cu cât mai exact, cu atât mai bine.